TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI BOSH PROKURATURASI HUZURIDAGI IQTISODIY JINOYATLARGA QARSHI KURASHISH DEPARTAMENT

“RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA’MINLASH: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR

MAVZUSIDAGI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY ANJUMANI TO‘PLAMI

FUQAROLAR PLASTIK KARTALARI KIBRXAVFSIZLIGINI TA’MINLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH” (MY CARD MOBIL ILOVASI)

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA SUN'IY INTELLEKT
Ilmiy elektron jurnal

Elektron nashr. 583 sahifa.
2026-yil, fevral.

Bosh muharrir:
Mo‘minov Baxodir Boltaevich

Bosh muharrir o‘rinbosari:
Nasimov Rashid

Muharrir:
Ulug‘ova Baxtiniso Norpulatovna

Musahhih:
Ulug‘ova Baxtiniso Norpulatovna

Dizayner:
Egamberdiyev Elyor

Tahrir hay’ati:

1. Mo‘minov Bahodir (hay'at raisi)
2. Rashid Nasimov (hay'at raisi o‘rinbosari)
3. Marat Raxmatullayev (O‘zbekiston)
4. Muxammadjon Musaev (O‘zbekiston)
5. O‘tkir Xamdamov (O‘zbekiston)
6. Ali Xikmet (AQSh)
7. Dmitriy Rodionov (Rossiya)
8. Dilnoza Muhammadieva (O‘zbekiston)
9. Gayrat Ishanxodjaev (O‘zbekiston)
10. Nodir Rahimov (O‘zbekiston)
11. Akmal Abdusalomov (J. Koreya)
12. Xamza Eshankulov (O‘zbekiston)
13. Iles Xujayarov (O‘zbekiston)
14. Mexriddin Raximov (O‘zbekiston)
15. Murodjon Sultanov (O‘zbekiston)
16. Bekmurodov Ulug‘bek (O‘zbekiston)
17. Alisher Qobilov (O‘zbekiston)
18. Iroda Abdullaeva (O‘zbekiston)
19. Burova Ekaterina (Rossiya)
20. Xodiyeva Gulmira (O‘zbekiston)
21. Sultonboyeva Munira (O‘zbekiston)

Jamoatchilik kengashi:

1. Gul Tokdemir (Turkiya)
2. Umid Axmedov (Daniya)
3. Marko Porta (Italiya)
4. Xristo Beloev (Bolgariya)
5. Muxriddin Muhitdinov (J.Koreya)
6. Boshtyan Brumen (Sloveniya)
7. Bibigul Koshoeva (Qirg‘iziston)
8. Olga Dzyabenko (Ispaniya)
9. Stefani Estlund (Lyuksemburg)
10. Sanjar Iskandavor (O‘zbekiston)
11. Aydos Sarsembayev (Qirg‘iziston)
12. Svetomir Vasilev (Bolgariya)
13. Pap Solt (Vengriya)

MUNDARIJA

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MOLIYA SOHASINING INNOVATSION RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI 7
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, Mamadyarovna Go'zal Norboyevna
MOLIYAVIY INKLYUZIYA VOSITALARI ORQALI CHEKKA HUDUDLARDA IQTISODIY FAOLLIKNI OSHIRISH MEXANIZMLARI..... 13
Eshov Mansur Po'latovich
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI BOSH PROKURATURA HUZURIDAGI IQTISODIY JINOYATLARGA QARSHI KURASHISH DEPARTAMENTI FAOLIYATI VA UNING MAMLAKAT IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDAGI O'RNI. 20
Babadjanov Atxam Axmadjanovich
ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫМИ ПРОЦЕССАМИ ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ 26
Ахмедов Самандар Сайфуллоевич
IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDA BOJXONA XIZMATINING FISKAL FAOLIYATIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI.. 32
Farxodov Farrux Furqatovich, Toshpo'lotova E'zoza Latifjonovna
SOLIQ MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI YASHIRIN IQTISODIYOT ULUSHINI QISQARTIRISH YO'LLARI 38
Mamatkulov Salimjon Raxmonkulovich
IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDA BOJXONA TO'LOVLARINI UNDIRISHNI RAQAMLASHTIRISHNING AYRIM MASALALARI 43
Pardayev To'lqin Nasirovich
QARZ MUNOSABATLARINI RAQAMLASHTIRISH: IQTISODIY VA HUQUQIY MUNOSABATLARDAGI AHAMIYATI VA ISTIQBOLLARI 47
Quramboev Jamshid Rashid o'g'li
EVALUATING THE EFFICIENCY OF COMMERCIAL BANKS IN UZBEKISTAN USING A MULTIPLE LINEAR REGRESSION MODEL....... 50
Rakhimberdiev Kuvonchbek Bakhtiyorovich
TASHQI SAVDO OPERATSIYALARIDA DEBITOR QARZDORLIKLARNI BOSHQARISHNING RAQAMLI MODELI VA RISK-MONITORING TIZIMI 56
Tashmuxamedov Dilmurod Mirabzalovich
WAYS TO REDUCE THE RISK OF DIGITAL ATTACKS IN BANKING AND GOVERNMENT FINANCIAL SYSTEMS....... 62
M.N. Umarova
MOLIYALASHTIRISH MANBALARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH KICHIK BIZNES IQTISODIY XAVFSIZLIGINI MUSTAHKAMLASH OMILI SIFATIDA....... 69
Abduxakimov Eldor Djaloliddinovich
TADBIRKORLIK VA KICHIK BIZNESDA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHNING NAZARIY MASALALARI....... 76
Aliyev Yashnarjon Egamberdiyevich
MAHALLIY GILAM ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH VA IQTISODIY XAVFSIZLIKDA TAHDIDLARNI KAMAYTIRISH YO'LLARI....... 81
Arziyeva Sevinch Shomurot qizi
TASHQI SAVDODA XATARLARNI KAMAYTIRISHDA SAVDONI MOLIYALASHTIRISH VOSITALARIDAN FOYDALANISH....... 85
Babadjanov Shuhrat Atxamovich
KORXONALAR IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING KONTSEPTUAL VA METODOLOGIK ASOSLARI....... 92
Jamoliddinov Jobirbek Bohodir o'g'li
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING MOLIYAVIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING METODOLOGIK JIHATLARI....... 97
Karimov Alibek Valiyevich
KICHIK BIZNES KORXONALARIDA ISHLAB CHIQARISH OMILLARI NOMUTANOSIBLIGINING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRINI BAHOLASH VA UNI BARTARAF ETISH MEXANIZMI.......102
Kaypnazarova Gulshad Xojamuratovna
КРИТЕРИИ ОЦЕНКИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В МАЛОМ БИЗНЕСЕ С ПОМОЩЬЮ SWOT-АНАЛИЗА.......108
Набиев Бехзод Шавкатович
TADBIRKORLIK VA KICHIK BIZNESNING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH HAMDA QO'LLAB-QUVVATLASHNING ILMIY-AMALIY JIHATLARI.......114
Tashmuxamedova Yayra Atxamovna, Teshayev Sayimbek
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNI MOLIYALASHTIRISH ORQALI AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.......120
Toxirova Mushtariybegim Yashnarjon qizi
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARIDA MOLIYAVIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASH STRATEGIYASI.......124

Tursunov Bobir Ortikmirzayevich, Umarova Nargiza Xoldarovna
РАЗРАБОТКА ЭФФЕКТИВНОЙ СТРАТЕГИИ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ТЕКСТИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ.....134
Турсунов Бобир Ортикмирзаевич
KIMYO SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA’MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH 141
Tursunxo‘jayev Sardor Jamoliddin o‘g‘li
MAMLAKAT QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARI MOLIYAVIY XAVFSIZLIGIGA TA’SIR ETUVCHI OMILLARNING EKONOMETRIK TAHLILI 147
Umarova Nargiza Xoldarovna
YENGIL SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TA’SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....154
Sadriddinova Nigora
RAQAMLI MOLIYAVIY INKLYUZIYA VOSITALARI ORQALI TUMANLAR O‘RTASIDAGI IJTIMOIY FARQNI KAMAYTIRISH MODELI.... 162
Xakimov Ziyodulla Ahmadovich, Tursunov Bobir Ortikmirzayevich, Adashaliyev Baxtiyorjon Valisher o‘g‘li
O‘ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOT KO‘LAMINI QISQARTIRISHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O‘RNI.....170
Jaloliddinov Anvar Jaloliddin o‘g‘li
YASHIRIN IQTISODIYOT KO‘LAMINI QISQARTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH: O‘ZBEKISTON BOJXONA ORGANLARI TAJRIBASI 176
Makkamov Z.X., Soatov S.S.
RAQAMLI PLATFORMALAR ORQALI XALQARO SAVDODA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA’MINLASH MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH MEXANIZMLARI.....182
Muxtorov Boburmirzo Bahodir o‘g‘li
RAQAMLI TO‘LOV TIZIMLARI VA ELEKTRON HISOB-KITOBLARNING YASHIRIN IQTISODIYOT ULUSHINI KAMAYTIRISH MEXANIZMLARI 188
Norsafarov Bunyodshoh Muhiddinzoda
PROSPECTIVE INDICATORS FOR MANAGING THE LEGALIZATION OF THE INFORMAL SECTOR AND INFORMAL EMPLOYMENT IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN 192
Qoraboyev Nuriddin Pardaboy o‘g‘li
YASHIRIN IQTISODIYOT KO‘LAMINI QISQARTIRISHDA TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN AHOLIGA KO‘RSATILAYOTGAN BANK XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING RAQAMLI YO‘NALISHLARI.....196
To‘patillayeva Gulnoza Sirojiddin qizi
BIG DATA TEXNOLOGIYALARI YORDAMIDA SOLIQ RISKLARINI ANIQLASH VA YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISH IMKONIYATLARI.....201
Yakubova Nargiza Tursunbayevna, Maxmudov Jasurbek Ulug‘bek o‘g‘li
SOLIQLAR YOKI BOSHQA MAJBURIY TO‘LOVLARNI TO‘LASHDAN BO‘YIN TOVLASH JINOYATI VA UNING MAMLAKAT IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TA’SIRI.....208
Axmedov Zafar Bozorboyevich
DAVLATLARNING IQTISODIY JINOYATCHILIKKA QARSHI KURASHDAGI XALQARO HAMKORLIGI: XALQARO TASHKILOTLAR, FATF STANDARTLARI VA AMALIY MEXANIZMLAR.....213
Tashmuxamedova Yayra Atxamovna
IQTISODIY JINOYATLARNI ANIQLASH VA ULARGA QARSHI KURASHISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYALARNING O‘RNI ..221
Faxridinov Zafarjon Faxridin o‘g‘li, Tursunov Bobir Ortiqmirzayevich, Tashmuxamedova Yayra Atxamovna
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI 226
Azlarova Mushtariybegim Abror qizi
RAQAMLI TO‘LOV TIZIMLARI XAVFSIZLIGINI TA’MINLASHDA DAVLAT INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARINING ROLI.....232
Kurbonbekova Mohichehra Turobjonovna, Azlarova Aziza Axrorovna
MOLIYAVIY SAVODXONLIK TUSHUNCHASI VA UNING IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O‘RNI.....238
Maxmudova Muxlisa Qodirjon qizi, Sattorova Nasiba G‘anijon qizi
AHOLI MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH BO‘YICHA XORIJIY ILMIY YONDASHUVLAR TAHLILI 244
Kurbonbekova Mohichehra Turobjonovna, Muzaffarova Dilbar Mamalatif qizi
MAHALLIY OLIMLAR TADQIQOTLARIDA MOLIYAVIY SAVODXONLIK VA BANK XIZMATLARI MASALALARI 251
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, Maxmudova Muxlisa Qodirjon qizi
BANK PLASTIK KARTALARI VA SHAXSIY HISOB RAQAMLARINI NAZORAT QILISH TIZIMINING NAZARIY ASOSLARI.....258
Azlarova Aziza Axrarovna, Sattorova Nasiba G‘anijon qizi
AUTENTIFIKATSIYA SXEMALARINI TAHLIL QILISH VA ULARNING AFZALLIKLARI HAMDA KAMCHILIKLARI.....265

Ahmedova Nilufar Shukratovna, Kurbonbekova Mohichehra Turobjonovna
PLASTIK KARTALAR XAVFSIZLIGIGA TA'SIR KO'RSATUVCHI MAVJUD KIBERXAVFSIZLIK TAHDIDLARI TAHLILI 272
Kuziyeva Nargiza Ramazanovna, Maxmudova Muxlisa Qodirjon qizi
ILG'OR XORIJIY MAMLAKATLARDA PLASTIK KARTALAR VA RAQAMLI TO'LOVLAR XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH TAJRIBALARI: FINTECH PLATFORMALARINING QIYOSIY TAHLILI VA MYCARD MOBIL ILOVASINI TAKOMILLASHTIRISH BO'YICHA TAVSIYALAR 278
Kurbonbekova Mohichehra Turobjonovna, Mashrapova Sabina Turobjonovna
AHOLI MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA IJTIMOIY TARMOQLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEZONLARI VA INDIKATORLARI 285
Eshpulatova Muazzam Barnoyevna
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI 292
Eshpulatova Muazzam Barnoyevna
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОЦЕНКИ ЦИФРОВОЙ ЗРЕЛОСТИ ЭЛЕКТРОННОЙ КОММЕРЦИИ И ЕЁ ВЛИЯНИЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ 298
Назарова Гулчехра Нурмухамбетовна
ОЦЕНКА ВЛИЯНИЯ ЦИФРОВОЙ ЗРЕЛОСТИ ЭЛЕКТРОННОЙ КОММЕРЦИИ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ УЗБЕКИСТАНА 305
Назарова Гулчехра Нурмухамбетовна
MOLIYAVIY INKLUZIYADA KIBERXAVFSIZLIKNING O'RNI VA UNING BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: BANK MOBIL ILOVALARI MISOLIDA 313
Saydamatova Muxlisabonu Rasuljon qizi
MOLIYAVIY XIZMATLARDAN FOYDALANISHDA SOLIQ SAVODXONLIGINING O'RNI 318
Irgashev Anvar Farxodovich
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ALTERNATIV KREDIT SKORING TIZIMLARINING AHAMIYATI 322
Lazizbek Ravshanov Baxtiyor o'g'li
THE ECONOMIC ESSENCE OF LABOR AND ITS INTERPRETATION IN THE CONTEXT OF INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS 325
Nomozov Ilhomjon Ziyadullah ugli
O'ZBEKISTON KORXONALARIDA BIZNES JARAYONLARINI MODELLASHTIRISH AMALIYOTINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI 328
Qarshiyeva Moxinur Olim qizi
THE ROLE OF RITUALS IN ATTRACTING TOURISTS 331
Freshta Qayoumi
O'ZBEKISTONDA REKREATSION TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-AMALIY O'ZIGA XOS JIHATLARI 333
Po'latova Mavluda Sanjar qizi
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA TARMOQLAR KESIMIDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI BAHOLASH 336
Otajonova Charosxon Polvonquli qizi
MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARIDAN O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI AMALIYOTIDA FOYDALANISH IMKONIYATLARI VA RIVOJLANISH MUAMMOLARI 340
Valijonov X.A.
IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA KICHIK SANOAT ZONALARIDAGI KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGI MASALALARI 344
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillayevich
KIMYO SANOATI KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGI VA UNI OSHIRISHNING MAKRO DARAJADAGI TAHLILI 347
Suyarov Shahzod Salim o'g'li
INVESTITSIYON MUHITNI SAMARALI BOSHQARISHDA INNOVATSION OMIL TA'SIRCHANLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI 350
To'rayev Jasurali To'rayevich
SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMINI RAQAMLI TRANSFORMATSIYA QILISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING IQTISODIY MEXANIZMI: DH-ROI-EM MODELI ASOSIDA 353
Omonov Olim Murodullaevich

РИСКИ ЛИКВИДНОСТИ ПРИ ОБЕСПЕЧЕНИИ ТРАНСГРАНИЧНЫХ ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ..........355
Садыков Азиз Миршарапович

THE ROLE OF TECHNOLOGY IN RESTAURANTS AND ENHANCING OFFERINGS FOR TOURISTS..........358
Freshta Qayoumi

INVESTITSIYA FAOLLIGI MINTAQAVIY IQTISODIY XAVFSIZLIK OMILI SIFATIDA..........360
Islamov Anvar Ashirqulovi

ASSESSING DIGITAL MATURITY IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: AN INTEGRATED FRAMEWORK APPROACH..........363
Berdiyev Temurbek Makhmudullo ugli

SANOAT TARMOG'INI IQTISODIY RIVOJLANTIRISH VA UNDAN SAMARALI FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI..........363
Ne'matov Shoxruxbek Ma'murjon o'g'li

CHANGES IN TEXTILE INDUSTRY OUTPUT AND THE FACTORS INFLUENCING IT..........367
Xushvaqtov Shuhrat Abduraufovich

TIJORAT BANKLARI MOLIYAVIY HISOBOTI AUDITINING NAZARIYMETODOLOGIK ASOSLARI..........371
Ibragimov Nodirbek Baxodir o'g'li

O'ZBEKISTONDA TIJORAT BANKLARI AUDITINING HUQUQIY-ME'YORIY ASOSLARI VA HOZIRGI HOLATI..........373
Ibragimov Nodirbek Baxodir o'g'li

KAM XARAJATLI TASHUVCHILAR MODELINING MOHIYATI..........376
Suyunov Alisher

O'ZBEKISTONDA EKOLOGIK MEHMONXONALAR FAOLIYATINING SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA HORIJIY TAJRIBANI QO'LLANILISHI..........379
Abidova Dilfuza Igamberdievna

ЦИФРОВИЗАЦИЯ В ТУРИЗМЕ КАК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦИИ СПРОСА И ПРЕДЛОЖЕНИЯ..........382
Абидова Дилфуза Игамбердиевна

YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI BAHOLASH..........385
M. M. Abdurahmanova

ERKIN IQTISODIY ZONA ISHTIROKCHILARIGA BERILGAN SOLIQ IMTIYOZLARI..........389
Davlayev G'olib Ashurovich

KIMYO SANOATI KORXONALARIDA YASHIL TRANSFORMATSIYA VA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHNING ILMIY-AMALIY JIHATLARI..........392
Xaydarova Kamola Axinjanovna

ERKIN IQTISODIY ZONALARDA FAOLIYAT YURITUVCHI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI ZAMONAVIY INFRATUZILMA BILAN TA'MINLASHNING HUQUQIY VA IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH..........395
Davlayev G'olib Ashurovich

O'ZBEKISTONDA QURILISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI VA INSTITUTSIONAL ISLOHOTLAR..........398
Asadova Maftuna Sa'dullayevna

YASHIL IQTISODIYOTNI MOLIYALASHTIRISH ORQALI IQTISODIYOT SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI..........401
Xolikov S.X.

YASHIL IQTISODIYOTNI MOLIYALASHTIRISH ORQALI IQTISODIYOT SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI..........404
S.X. Xolikov

DAROMADLAR VA XARAJATLARNI BOSHQARISH KONSEPSIYALARI VA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR..........408
Aymuxammedova Amina Kakajanovna

QISHLOQ XO'JALIGI AGROTEXNOLOGIYALARINI MOLIYALASHTIRISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH..........411
Jollibekov Vladimir Baxtiyarovich

TOWARDS A GREEN ECONOMY IN UZBEKISTAN: REGIONAL DEVELOPMENT AND ENVIRONMENTAL CHALLENGES 413
Khakimdjanova Surayyo Khabibullayevna

TOWARD RESPONSIBLE HYDROCARBON DEVELOPMENT: SUSTAINABILITY AND ENVIRONMENTAL ACCOUNTABILITY........ 417
Kudratkhodjaeva Ziyoda Kamol kizi

MINTAQAVIY IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHNING INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI 420
Islamov Anvar Ashirqulovich

O'ZBEKISTON SANOAT TARMOG'INING HOZIRGI HOLATI VA IQTISODIY KO'RSATKICHLARI DINAMIKASI........ 423
Ne'matov Shoxruxbek Ma'murjon o'g'li

TIJORAT BANKLARINING ONLAYN XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING XALQARO TAJRIBASI 427
Jumaniyozova M. Y.

HAVO TRANSPORTIDA YUK TASHISH BOZORIDA KICHIK TADBIRKORLIKNING TASHKILIY-HUQUQIY SHAKLLARI: GSA/ GSSA AGENTLIK HAMDA EKSPEDITORLIK MODELLARI TAHLILI 430
Anvarova Dilfuza Abdusattor qizi

RAQAMLI PLATFORMALAR VA IJTIMOIY MEDIA TARMOQLARINING TURIZM SOHASIDA ISTE'MOLCHI XATTIHARAKATLARIGA TA'SIR MEXANIZMLARI 435
Jumayev Bobomurod Nurmaxmat o'g'li

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ELEKTRON XIZMATLARNING ISTIQBOLLARI VA TAHLILI........ 438
Otaboyev Nodirbek Oybek o'g'li

QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARIDA EKOLOGIK AKTIVLAR VA INVESTITSIYALAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH 441
Mirzaev Komiljon Abdullajonovich

BIOLOGIK AKTIVLARNI HAQQONIY QIYMATDA BAHOLASHNING KO'P OMILLI MODELI VA ULARNI BUXGALTERIYA HISOBIDA AKS ETTIRISH MASALALARI 444
Axmetova S. S.

YASHIRIN IQTISODIYOTNING VUJUDGA KELISH OMILLARI VA SABABLARINING NAZARIY ASOSLARI........ 448
Raxmonov Azizjon Sadullayevich

BOJXONA IMTIYOZLARI SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARIVA XALQARO TAJRIBASI........ 455
Latipov Jahongir Shavkatovich

QURILISH SANOATI KORXONALARIDA IQTISODIY SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARINING TARKIBI VA ULARGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI 459
Asadova Maftuna Sa'dullayevna

MARKAZIY OSIYO MAMLAKATLARI IQTISODIY TIZIMLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING DINAMIKASI VA USTUVOR YO'NALISHLARI 463
Karimov Odiljon Boqiyevich

SOLIQ NAZORATINI TRANSFORMATSIYA QILISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI........ 466
Donaboyev Dostonbek Xusan o'g'li

QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARIDA BOSHQARUV TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISHNING STRATEGIK TENDENSIYALARI 468
Kutbitdinova Moxigul Inoyatovna

TIJORAT BANKLARIDA DEPOZIT SIYOSATINI SHAKLLANTIRISHNING KONSEPTUAL YONDASHUVLARI 471
Abduganiyev Shoxruxbek Shavkatbek o'g'li

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XUSUSIY TIBBIYOT TASHKILOTLARIDA XARAJATLAR BUXGALTERIYA HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH VA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASH 476
Primkulova Zilola Abrorovna

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIBBIY XIZMATLAR XARAJATLARINING BUXGALTERIYA HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH VA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI MUSTAHKAMLASH 480
Shamsikulova Moxina bonu Furkatovna

MIGRATSIYA JARAYONLARINI BOSHQARISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH 483
Yoqubjon Toxirov

FORSAYT TEXNOLOGIYASI ORQALI TA'LIM MUASSASASI RAHBAR XODIMLARNING MA'NAVIY QIYOFASINI SHAKLLANTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH 487
Nuriyeva Umida Buribayevna

PROJECT-BASED ORGANIZATIONS UCHUN KOMPETENSIYAGA ASOSLANGAN KADRLAR SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH 491
Qarshiboyev Jasur Fazliddin o'g'li

SUG'URTA SHARTNOMASINING HAYOTIY SIKLI BO'YICHA XARAJATLARNI GURUHLASH MASALALARI 494
Murodov Habibullo Qodir o'g'li

TIJORAT BANKLARI RESURSLARI TARKIBIDA AHOLI OMONATLARI ULUSHINI OSHIRISH ISTIQBOLLARI 498
Melikov Otabek Maxmadaminovich

"MUVAFFAQIYATLI HARAKATLAR" (SUCCESSFUL EFFORTS) USULI ASOSIDA GEOLOGIYAQIDIRUV XARAJATLARINI KAPITALLASHTIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH 500
Rizayev Nurbek Qodirovich
Izbasarov Bahodir Ergashevich

BIZNESDA RISKLARNI BOSHQARISHNING NAZARIY ASOSLARI 504
Abdukarimova Muslima Abduaziz qizi

AHOLINI IJTIMOIY HIMOYA QILISH IJTIMOIY INSTITUTINING MOHIYATI, ROLI VA AHAMIYATI 507
Abdullayeva Sayyora Aleksandrovna

MAXSUS IQTISODIY VA SANOAT ZONALARIDA KO'P TARMOQLI KORXONALAR FAOLIYATINI BOSHQARISHDA ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR VA MODELLARDAN FOYDALANISH 510
Xusanova Malohat Mingnorovna

XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION FAOLIYATNING NAZARIY MODELI VA ILMIY YONDASHUVLARI 513
Abikayumov Bekzod Turdiniyozovich

TEMIR YO'L TRANSPORTIDA BOJXONA NAZORATI VA RASMIYLASHTIRUVINI RAQAMLASHTIRISH: ERISHILGAN NATIJALAR, STATISTIK TAHLIL VA USTUVOR YO'NALISHLAR 517
Berdiyev Abbos

THE RELATIONSHIP BETWEEN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT PRACTICES AND ACADEMIC STAFF WORK EFFICIENCY 522
Sultonboyeva Munira Bahodirovna
Sultanova Kamila Muktorali kizi

FEATURES OF INVESTMENT BEHAVIOUR IN THE CONTEXT OF FINTECH DEVELOPMENT 527
Karimova Nurjakhon Olim kizi

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONIDA TADBIRKORLIK FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSIYALARNING ROLI.......532
Amirov Otabek Xudoyberdi o'g'li

TEMIR YO'L TRANSPORTINING SAMARALI RIVOJLANISHINI TA'MINLASH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBA.......535
Mannonov Shoxruhmirza Abdurashid o'g'li

AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI SOHASI MOLIYAVIY NATIJALAR AUDITIDA RAQAMLI VOSITALAR VA IQTISODIY-MATEMATIK MODELLASHTIRISH.......539
Bekchanov Faxriddin Atabekovich

МОДЕРНИЗАЦИЯ СИСТЕМЫ ФИНАНСИРОВАНИЯ ЭКСПОРТНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА.......543
Караматдинова Айсауле Парахатовна

MINTAQALARDA GENERATIV SUN'IY INTELLEKT INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI.......546
Saidov Jaloladdin Allaberganovich

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA INTERNETMARKETING TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.......550
Pirmatov Oybek Shovkat o'g'li

KORXONALARNING INVESTITSION LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH.......554
Almanov Xurshid Ismoilovich

SANOAT KORXONALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH.......557
Choriyev Tolib A'zamovich

ВЛИЯНИЕ ЦИФРОВЫХ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ПЛАТФОРМ НА ПОВЕДЕНЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ИНВЕСТОРОВ ФОНДОВОГО РЫНКА.......563
Каримова Нуржахон Олим кизи

HUDUDLARNING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISH ORQALI MINTAQAVIY RIVOJLANISHNI QO'LLABQUVVATLASHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH.......568
Ismoilov Azizbek Rustamjon o'g'li

YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTON SANOATINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI.......572
Isoqova Aziza Alisher qizi

O'ZBEKISTONDA TIBBIY TA'LIMNI RAQAMLASHTIRISHDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI.......576
Nazarov Baxrom Mustafayevich

YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTON SANOATINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI.......579
Isoqova Aziza Alisher qizi

KAPITAL BOZORI ORQALI TIJORAT BANKLARI RESURS BAZASINI KENGAYTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI.......582
Otabek Oltiboyev

EKSPORT FAOLIYATIDA VALYUTA NAZORATINI TAKOMILLASHTIRISH: KONSIGNATSIYA, DEBITOR QARZDORLIK VA RAQAMLASHTIRISH.......585
Israilov Avazbek Rustam o'g'li

EKSPORT FAOLIYATIDA VALYUTA NAZORATINI TAKOMILLASHTIRISH: KONSIGNATSIYA, DEBITOR QARZDORLIK VA RAQAMLASHTIRISH

Israilov Avazbek Rustam o'g'li
Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi
Bojxona qo'mitasi bo'lim boshlig'i
E-mail: isroilovavazbek18@gmail.com
ORCID: 0009-0007-4684-5702

Annotatsiya. Mazkur tezisda eksport faoliyatida valyuta nazoratini takomillashtirishning konsignatsiya eksporti, muddati o'tgan debitor qarzdorlik va tashqi savdo jarayonlarini raqamlashtirish bilan bog'liq jihatlari bayon etilgan. Tadqiqotda savdo uylari orqali amalga oshiriladigan konsignatsiya eksportida valyuta tushumini ta'minlash muddatining amaldagi tartibi, eksportyorlarning barqarorlik reytingi asosida ularga nisbatan qo'llaniladigan nazorat va javobgarlik mexanizmlari hamda umidsiz debitor qarzdorliklarni hisobdan chiqarish jarayonining ma'muriy xususiyatlari o'rganilgan. Tahlil natijasida konsignatsiya eksporti uchun valyuta tushumini ta'minlash muddatini differensiallashtirish, ishonchli eksportyorlarga nisbatan yengillashtirilgan nazorat mexanizmlarini qo'llash va "E-kontrakt" tizimida umidsiz debitor qarzdorliklarni elektron hisobdan chiqarish imkoniyatlarini kengaytirish bo'yicha takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: valyuta nazorati, eksport faoliyati, konsignatsiya eksporti, savdo uylari, debitor qarzdorlik, barqarorlik reytingi, raqamlashtirish, "E-kontrakt", tashqi iqtisodiy faoliyatni tartibga solish.

Abstract. This thesis examines issues related to improving foreign exchange control in export activities, with particular emphasis on consignment exports, overdue accounts receivable, and the digitalization of foreign trade processes. The study considers the current procedure for ensuring the receipt of foreign currency proceeds from consignment exports conducted through trading houses, the control and liability mechanisms applied to exporters based on their sustainability rating, and the administrative aspects of writing off uncollectible accounts receivable. Based on the analysis, proposals have been developed to differentiate the deadlines for ensuring foreign currency proceeds from consignment exports, apply simplified control mechanisms to reliable exporters, and expand the possibilities for the electronic write-off of uncollectible accounts receivable through the "E-Contract" system.

Keywords: foreign exchange control, export activities, consignment exports, trading houses, accounts receivable, sustainability rating, digitalization, "E-Contract", regulation of foreign economic activity.

Аннотация. В тезисе рассмотрены вопросы совершенствования валютного контроля в экспортной деятельности, связанные с консигнационным экспортом, просроченной дебиторской задолженностью и цифровизацией внешнеторговых процессов. Исследованы действующий порядок обеспечения поступления валютной выручки при консигнационном экспорте через торговые дома, механизмы контроля и ответственности, применяемые к экспортёрам с учётом их рейтинга устойчивости, а также административные особенности процесса списания безнадёжной дебиторской задолженности. По результатам анализа разработаны предложения по дифференциации сроков обеспечения поступления валютной выручки по консигнационному экспорту, применению упрощённых механизмов контроля в отношении надёжных экспортёров и расширению возможностей электронного списания безнадёжной дебиторской задолженности в системе «E-kontrakt».

Ключевые слова: валютный контроль, экспортная деятельность, консигнационный экспорт, торговые дома, дебиторская задолженность, рейтинг устойчивости, цифровизация, «E-kontrakt», регулирование внешнеэкономической деятельности.

KIRISH

Oʻzbekistonning dengizga chiqish imkoniyati mavjud boʻlmagan va ikki karra quruqlik bilan oʻralgan davlat sifatidagi geografik xususiyati tashqi savdo xarajatlarini kamaytirish va savdo jarayonlarini yengillashtirishni davlat siyosatining muhim yoʻnalishlaridan biriga aylantiradi. BMTning dengizga chiqish imkoniyati cheklangan rivojlanayotgan davlatlar boʻyicha Vena dasturida ham bunday mamlakatlarda savdo va tranzit jarayonlarini yengillashtirish, transport-logistika xarajatlarini kamaytirish hamda xalqaro bozorlarga chiqish imkoniyatlarini kengaytirish muhim vazifalar sifatida belgilangan [1]. Jahon savdo tashkilotining Savdoni yengillashtirish toʻgʻrisidagi bitimida ham eksport-import tartib-taomillarini soddalashtirish, zamonaviylashtirish va davlat organlari oʻrtasidagi hamkorlikni kuchaytirishga alohida eʼtibor qaratilgan [2].

Shu nuqtai nazardan, valyuta nazoratini barcha eksportyorlarga bir xil talablarni qoʻllash asosida emas, balki mahsulotning xususiyati, eksport operatsiyasining shakli va eksportyorning ishonchlilik darajasini hisobga oluvchi differensial va riskka asoslangan yondashuv asosida tashkil etish maqsadga muvofiq.

Oʻzbekistonda savdo uylari orqali eksportni rivojlantirish maqsadida konsignatsiya asosida eksport qilish mexanizmi joriy etilgan [3]. Qoʻshimcha tarzda, 2017-yilda eksportni liberallashtirish doirasida savdo uylaridan tashqari eksport qiluvchi korxonalarga ham “eksport fakti” (qarzga sotish) sharti asosida mahsulot eksport qilish huquqi berildi. Dastlab bunday eksport operatsiyalarida valyuta tushumini taʼminlash muddati 120 kun etib belgilangan boʻlsa, 2020-yildan ushbu muddat 180 kungacha uzaytirildi.

Natijada bugungi kunda savdo uylari orqali konsignatsiya asosida eksport qilishda ham, oddiy eksport boʻyicha eksport faktida ham valyuta tushumini taʼminlash muddati bir xil — 180 kunni tashkil etmoqda [4; 5]. Mazkur holat savdo uylari orqali eksportni amalga oshirishning ayrim amaliy afzalliklarini cheklashi mumkin.

Mazkur yondashuvning amaliy taʼsiri savdo uylari orqali amalga oshirilgan eksport hajmida ham yaqqol koʻrinadi. Xususan, 2017-yilda savdo uylari orqali eksport hajmi 182,3 mln AQSH dollarini tashkil etgan boʻlsa, 2025-yilda ushbu koʻrsatkich 4,8 mln AQSH dollarigacha qisqargan, yaʼni qariyb 37 baravarga kamaygan.

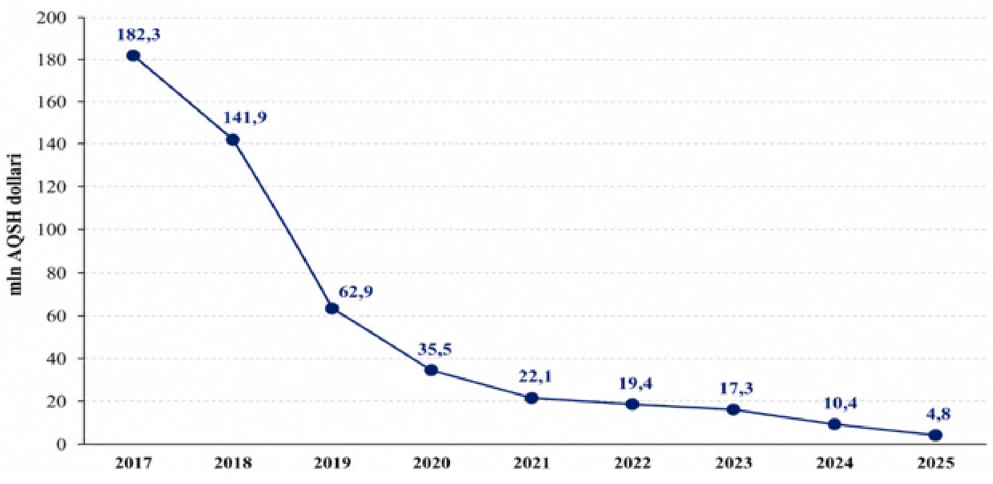

1-rasm. Savdo uylari orqali amalga oshirilgan eksport hajmining 2017–2025-yillardagi dinamikasi, mln AQSH dollari[1]

Konsignatsiya eksportining iqtisodiy xususiyatidan kelib chiqib, ayrim mahsulotlarni xorijiy bozorda realizatsiya qilish uchun 180 kunlik muddat yetarli boʻlmasligi mumkin. Shu sababli bunday eksport uchun valyuta tushumini taʼminlash muddatini mahsulot turi va uning xorijiy bozorda realizatsiya qilish xususiyatidan kelib chiqib differensial belgilash maqsadga muvofiq. OECDning savdoni yengillashtirish boʻyicha yondashuvlarida ham eksportni institutsional qoʻllab-quvvatlash, savdo jarayonlarini soddalashtirish va eksportyorlarning tashqi bozorlarga chiqishini yengillashtirish muhim yoʻnalish sifatida qaraladi [6].

Eksport faoliyatida riskka asoslangan nazoratni joriy etishning yana bir muhim yoʻnalishi eksportyorlarning barqarorlik reytingidan foydalanish bilan bogʻliq. Amaldagi tartibga koʻra, “BB” va undan yuqori toifaga ega eksportyorlarga muddati oʻtgan debitor qarzdorligi mavjud boʻlgan taqdirda ham ayrim eksport operatsiyalarini oldindan toʻlovsiz yoki kafolatsiz amalga oshirish imkoniyati berilgan. Natijada 2026-yilning dastlabki olti oyida muddati oʻtgan debitor qarzdorligi mavjud 243 ta korxona tomonidan 140 mln AQSH dollari qiymatidagi tovarlar eksport qilingan.

1 **Manba:** Oʻzbekiston Respublikasi Bojxona qoʻmitasi maʼlumotlari asosida muallif tomonidan tuzilgan.

Biroq soliq ma'murchiligida muddati o'tgan debitor qarzdorlik bo'yicha moliyaviy javobgarlikni belgilashda eksportyorning barqarorlik reytingi, moliyaviy holati va soliq intizomini yanada kengroq hisobga olish imkoniyatlari mavjud. Shu sababli bojxona va soliq ma'murchiligida eksportyorlarning ishonchlilik darajasini baholashga nisbatan o'zaro muvofiqlashtirilgan yondashuvni shakllantirish maqsadga muvofiq.

1-jadval
Muddati o'tgan debitor qarzdorlik bo'yicha amaldagi yondashuv[2]

Davlat organi	Amaldagi tartib
Bojxona qo'mitasi	BB va undan yuqori reytingga ega eksportyorlarga yengillik mavjud
Soliq qo'mitasi	Reytingdan qat'iy nazar moliyaviy jarima qo'llaniladi

Jahon bojxona tashkilotining SAFE Framework of Standards hujjatida ishonchli iqtisodiy operatorlarga soddalashtirilgan bojxona tartib-taomillari va qo'shimcha yengilliklar berish tavsiya etiladi. AEO instituti ham aynan ishonchli tadbirkorlarni rag'batlantirish va nazorat resurslarini xavf darajasi yuqori bo'lgan subyektlarga yo'naltirishga asoslanadi [7; 8].

Shu sababli eksportyorlarning barqarorlik reytingini faqat bojxona nazoratida emas, balki soliq ma'murchiligida ham qo'llash davlat nazoratining izchilligini ta'minlaydi. Bunda "BB" va undan yuqori reytingga ega, moliyaviy va soliq intizomi barqaror bo'lgan eksportyorlarga muddati o'tgan debitor qarzdorlik bo'yicha differensial yondashuvni qo'llash maqsadga muvofiq.

Eksport faoliyatida raqamlashtirishni chuqurlashtirish zarurati umidsiz debitor qarzdorliklarni hisobdan chiqarish jarayonida ham yaqqol namoyon bo'ladi. Amaldagi tartibda mazkur jarayonda hududiy komissiyalar, Soliq qo'mitasi va Hukumat komissiyasi ishtirok etadi [9]. Mazkur jarayonda hujjat aylanishining muayyan qismi qog'oz shaklida amalga oshiriladi, hududiy komissiya xulosalarini tayyorlashda 10 dan ortiq davlat organi ishtirok etadi va tadbirkor murojaatining qaysi bosqichda ekanligini elektron tarzda kuzata olmaydi.

Mazkur jarayonni yanada takomillashtirish zarurati "JTA Milk" MChJning eksport shartnomasi misolida ham namoyon bo'ladi. Umidsiz debitor qarzdorlikni hisobdan chiqarish jarayoni xronometraj usulida kuzatilganda, uning umumiy davomiyligi 11 oyni tashkil etgan. Jahon bankining Doing Business 2020 tadqiqotida esa chegaralararo savdoda riskka asoslangan tekshiruvlar va hujjatlarni soddalashtirish savdo jarayonlarini yengillashtiruvchi islohotlar sifatida qayd etilgan [10].

Shu asosda "E-kontrakt" tashqi savdo axborot tizimida "Umidsiz debitor qarzdorliklarni elektron hisobdan chiqarish" modulini joriy etish maqsadga muvofiq. Mazkur modul elektron murojaat yuborish, davlat organlari o'rtasida avtomatik axborot almashinuvi, tadbirkor uchun onlayn monitoring va avtomatik hisobot shakllantirish imkoniyatlarini o'z ichiga olishi lozim. Tadqiqotda bunday raqamlashtirish natijasida qarzdorlikni hisobdan chiqarish muddatini 3–12 oydan 15 kungacha qisqartirish imkoniyati mavjudligi aniqlangan.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqoridagi tahlillardan kelib chiqib, birinchidan, savdo uylari orqali amalga oshiriladigan konsignatsiya eksportining iqtisodiy xususiyatidan kelib chiqib, ayrim turdagi mahsulotlar uchun valyuta tushumini ta'minlash muddatini 180 kundan 365 kungacha uzaytirish hamda valyuta nazoratini tovar xususiyatiga asoslangan differensial yondashuv asosida tashkil etish taklif etiladi. Ikkinchidan, barqarorlik reytingida "BB" va undan yuqori toifaga ega eksportyorlarni muddati o'tgan debitor qarzdorlik uchun moliyaviy javobgarlikdan ozod etish orqali bojxona va soliq organlari faoliyatida yagona riskka asoslangan nazorat tamoyilini joriy etish maqsadga muvofiq. Uchinchidan, "E-kontrakt" tizimida umidsiz debitor qarzdorliklarni elektron hisobdan chiqarish modulini ishlab chiqish va davlat organlari o'rtasida to'liq elektron axborot almashinuvini yo'lga qo'yish zarur.

Mazkur takliflarning amalga oshirilishi natijasida savdo uylari orqali eksportni kengaytirish, ishonchli eksportyorlarni rag'batlantirish, davlat nazoratining samaradorligini oshirish, ma'muriy tartib-taomillarni soddalashtirish hamda eksportyorlarning vaqt va moliyaviy xarajatlarini kamaytirish imkoniyati yaratiladi.

2 **Manba:** Amaldagi normativ-huquqiy hujjatlar asosida muallif tomonidan tuzilgan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

[1] United Nations. Vienna Programme of Action for Landlocked Developing Countries for the Decade 2014–2024. — New York: United Nations, 2014. — URL: https://www.un.org/ohrlls/sites/www.un.org.ohrlls/files/vienna_programme_of_action.pdf (murojaat sanasi: 12.08.2026).

[2] World Trade Organization. Trade Facilitation Agreement. — Geneva: WTO, 2017. — URL: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/tfa_e.htm (murojaat sanasi: 12.08.2026).

[3] O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2005-yil 9-avgustdagi 189-son "O'zbekiston Respublikasining xo'jalik yurituvchi subyektlari tomonidan xorijiy mamlakatlardagi ular tashkil etgan savdo uylari, vakolatxonalar, korxonalar orqali, shuningdek O'zbekiston Respublikasi Savdo-sanoat palatasining xorijiy mamlakatlaridagi savdo-investitsiya uylari orqali olib chiqilayotgan tovarlarni bojxonada rasmiylashtirish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi qarori // Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi. — URL: https://lex.uz/docs/745237 (murojaat sanasi: 12.08.2026).

[4] O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 14-maydagi 283-son "O'zbekiston Respublikasida tashqi savdo operatsiyalari monitoringini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori // Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi. — URL: https://lex.uz/docs/4812419 (murojaat sanasi: 12.08.2026).

[5] O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 22-oktabrdagi O'RQ-573-son "«Valyutani tartibga solish to'g'risida»gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish haqida"gi Qonuni // Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi. — URL: https://lex.uz/docs/4562834 (murojaat sanasi: 12.08.2026).

[6] Organisation for Economic Co-operation and Development. Trade Facilitation Indicators (TFIs) 2021 Update and Assessment. — Paris: OECD, 2022. — TAD/TC/WP(2021)25/FINAL. — URL: https://one.oecd.org/document/TAD/TC/WP(2021)25/FINAL/en/pdf (murojaat sanasi: 12.08.2026).

[7] World Customs Organization. SAFE Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade. — Brussels: WCO, 2021. — URL: https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/safe-package/safe-framework-of-standards.pdf (murojaat sanasi: 12.08.2026).

[8] World Customs Organization. AEO Compendium. 2020 Edition. — Brussels: WCO, 2020. — URL: https://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/instrument-and-tools/tools/aeo-compendium.aspx (murojaat sanasi: 12.08.2026).

[9] O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 14-apreldagi 216-son "Tashqi savdo operatsiyalarining yagona elektron axborot tizimidan umidsiz qarzdorliklarni hisobdan chiqarish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi qarori // Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi. — URL: https://lex.uz/docs/-5371427 (murojaat sanasi: 12.08.2026).

[10] World Bank. Doing Business 2020: Comparing Business Regulation in 190 Economies. — Washington, DC: World Bank, 2020. — ISBN 978-1-4648-1440-2. — DOI: 10.1596/978-1-4648-1440-2.

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA SUN'IY INTELLEKT

Ilmiy elektron jurnal

(MAXSUS SON)

Bosh muharriri: Mo‘minov Baxodir Boltaevich

Bosh muharrir o‘rinbosari: Nasimov Rashid

Muharrir: Ulug‘ova Baxtiniso Norpulatovna

Musahhih: Ulug‘ova Baxtiniso Norpulatovna

Dizayner: Egamberdiev Elyor

“Raqamli transformatsiya va sun'iy intellekt” jurnali 23.10.2020-yildan O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №1124 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

LOGIN
DATA